

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno krono** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Na volišče dne 29. maja!

Dne 29. maja je na Spod. Štajerskem dopolnilna volitev za državni zbor namesto umrlega g. Josipa Žičkarja. Shod zaupnih mož, zbranih iz vseh stanov na Slovenskem Štajerju, in večina naših političnih društev je postavila za kandidata urednika dr. Antona Korošca v Mariboru.

Ko so nemškutarski tržani in meščani izvedeli za to, je nastala razburjenost v njih taboru. Dobro namreč poznajo delovanje dr. Korošca, ki je tako iskren zagovornik kmečkih in delavskih pravic, če treba tudi nasproti oholim nemškutarskim tržanom in meščanom. Zato so iskali kandidata, ki bi zagovarjal njihove koristi in našli so ga v osebi orehovskega preroka Bračkota. On je bil vedno vdan nemškutarskim krčmarjem in trgovcem po mestih in trgih, on se je bratil vedno le z meščani, zato je sedaj tudi sledil njihovemu klicu ter sprejel od nemške gospode mu ponujeno kandidaturo. „Štajerc“, glasilo ptujskih kramarjev in krčmarjev je seveda kar na njegovi strani. Toplo ga priporoča tudi „Marburgerca“, ki imenuje spodnještajersko ljudstvo kot ljudstvo morilcev, roparjev in tatov in pa celjska „Vahtarca“, ki ima za slovenske kmete in delavce le psovke. Ta časnikarska sodrga podpira kandidaturo Bračkovo in to

mora odpreti vsakemu oči! Bračko, priporočan od sovražnikov kmeta in od najbolj nesramnih spodnještajerskih listov, ne more biti kandidat poštenega slovenskega moža.

Zato pa se morajo na naši strani napeti vse sile, da dne 29. maja Bračko sijajno propade, a da bo izvoljen povsod znani prijatelj slovenskega ljudstva dr. Anton Korošec. Zapišite torej na volilne listke ime:

Dr. Anton Korošec,
urednik v Mariboru.

Možje in mladeniči! Propali in ničvredni nemškutarji se bodo zopet z vso silo vrgli na agitacijo za pristaša kmečkih sovražnikov Bračka. Za to pa je tudi naša dolžnost, da razvijemo naenkrat krepko agitacijo tudi za svojega, za nas delujočega kandidata dr. Korošca. Možje in mladeniči, na agitacijo in dne 29. maja na volišče.

Slovenski mladeniči!

Naš kandidat v V. kuriji je gospod dr. Anton Korošec v Mariboru. Zakaj? Ker ga hočemo imeti za poslanca. Njegove odlične zmožnosti ga dovolj usposablja za ta važni posel. Celi volilni okoliš pozna najbolje, ker ga je že neštokrat prepotoval,

ko je bil klican na razne kraje kot govornik. Ni ga rodoljuba na juž. Štajerskem v zadnjih letih, ki bi na tolikih shodih nastopil kot govornik, kakor dr. Korošec. Skoraj v vsakem kraju je že govoril, vsikdar je prošnjam rad ustregel.

Velike so njegove zasluge kot dolgoletnega urednika „Slov. Gospodarja“ za napredek slov. stvari na južnem Štajerskem. Kot govornik in po „Našem Domu“ je največ storil za napredek naših bralnih društev in za nadepolno mladinsko gibanje na juž. Štajerskem; po „Našem Domu“ je ravno on vzbudil to krasno gibanje. Mladeniška organizacija na juž. Štajerskem mu je kot vzbuditelju in najvstrajnejšemu podpiratelju največjo hvalo dolžna.

Ves čas svojega delovanja sodeluje tudi pri delavskih društvih in pozna izvrstno naše socialno gibanje.

Za kmečki stan se je kot kmečki sin vedno prav posebno zanimal in ga budil k zavesti in k napredku. Razven tega stoji odločno na katoliškem in narodnem stališču, ki je edino mogoče in pravo za ljudskega

O fosforju in njegovi vporabi.

Predaval prof. dr. Leopold Poljanec.

Beseda „fosfor“ je vzeta iz starega grškega jezika in pomeni isto kakor „prinašavec luči“. Fosfor zasluži to ime po vsej pravici; saj nam res prinaša luč, ogenj in z ognjem toploto. Stari časi in običaji so izginiti, ko so kresali naši možakarji pridno kresilnik z jeklom in čakali potrpežljivo, da se je vjela kaka iskrica v netivu, v kresilni gobi, in jo vnela; to gobico so vtaknili v pipo in vlekli vstrajno, da je zatlel tobak. Danes potegneš po kakih raskavi ploskvi ali pa kar po hlačah, če ni nič drugega pri roki, fosfor na žveplenkini kapici se vžge, in v par sekundah puhaš tobakov dim, da je pravo veselje.

Fosforja po tem takem še ne poznamo prav dolgo. Najprej so ga našli v skalnici, potem pa v kosteh. Danes dobivajo ves fosfor iz živalskih kostij; v tovarnah ga vlijejo v palčice kakor žveplo ter ga tako razpošiljajo po svetu v zaprtih posodah, ki so napolnjene z vodo.

Fosforove palčice so prosojne kakor motno steklo in rumene barve; po barvi imenuješ ta fosfor rumeni fosfor. V

mrzli vodi je fosfor trd in krhak, v mlačni pa postane mehkejši in vlačen kakor vosek.

1. poskus. Od fosforove palčice odreži ali odščipni košček, toda v vodi, ne na zraku. Na zraku se ti namreč vžge fosfor že pod nožem, in lahko dobiš nevarne opekline, ki se nikakor nečajo zaceliti. Kakor hitro približaš fosforjevemu koščku gorečo žveplenko, se takoj vžge in zgori s svetlim belim plamenom v bel prašek, ki se razširi kakor nekak dim po vsej sobi. Ker te sili ta prah na kašelj, zato vžgeš fosfor najbolje na vodi pod poveznjeno steklenico. Da ti vzplamti fosfor, ni pa treba ravno goreče žveplenke? Vsem je znano, da nastane toplota tudi s trenjem, ako drgneš telo ob telo. Svedri, pile, žage, kladiva se pri delu tako razvročijo, da se jih skoro ne moreš dotakniti. V zimskem mrazu si maneš roko ob roko, da se ti segrejeta. Fosfor se vžge, če meri toplina le 60° C (beri 60 stopinj Celsija) na toplomeru ali termometru. S takim nevarnim telesom, kakor je fosfor, je torej treba ravnati silno oprezno in natančno. Povem vam le en slučaj! Bil sem mlad, neizkušen učitelj v Kranju. Razlagajoč fosfor v tretji šoli, sem šel s koscem fosforja od klopi do klopi, da

si ga ogledajo učenci, a par drobcev je ostalo še na mizi. Ali se mi ne priplazi paglavca za hrbtom do mize, zmakne drobec fosforja, zavije ga v papir ter ga vtakne v žep. Ko sem potem razlagal, kako nevaren je fosfor, kako rad se vžge, ga je začela peči vest, in narahlo je potegnil papirček iz žepa. Ravno ob pravem času! Ko je imel papir zunaj, se mu je vžgal fosfor. Oba sva prebledela; zakaj če bi se mu vžgal v hlačah, bi se hudo opeknel po trebuhu in bi moral brez dvojbe umreti.

V mokrem in toplem zraku gori fosfor sam po sebi, toda brez plamena; saj se dviguje iz njega ravnokako belkasti dim kakor pri prejšnjem poskusu. V temi se vlažen fosfor sveti ali fosforescira, kakor pravijo učenjaki. Tudi to je znano vam vsem? Ako hraniš navadne žveplenke v kakem mokrotnem kotu in odpreš škatljico, spoznaš in razločiš lahko vsako glavico; če potegneš z žveplenko po steni, se zasveti na njej svetla črta. Sedaj tudi že veš, kakšne so navadne žveplenke. V tovarni delajo sedaj samo s stroji, stroj razreže les v palčice ali šibice, stroj namoči palčice v raztopljeno žveplo, in ko to utrdne na njih, še v fosfor, da dobijo na žveplu še fosforjevo

poslanca. Sam je izjavil, da hoče složno z Robičem in dr. Plojem delovati, ako bo izvoljen. Boljšega kandidata od njega ne najdemo, zato bomo volili vsi kot en mož g. dr. Korošca. Kmetje, delavci, rodoljubi, zlasti vi mladeniči-volilci, ki pač predobro poznate dr. Korošca kot svojega najboljšega prijatelja, na delo vsepovsod, da bo 29. maja izvoljen za našega poslanca!

V imenu organiziranih južnoštajerskih mladeničev:

Fr. Sal. Gomilšek,
kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah.

Kaj govore številke?

V sledečih vrstah prinašamo število glasov, katere so dobili pri zadnji volitvi različni kandidati v splošni skupini pri neposredni in tajni volitvi. In zakaj prinašamo te številke? Te številke vas naj jasno opominjajo, kako zaspano, da skrajno malomarno se je volilo v nekaterih krajih. Tam, kjer bi moralo biti na stotine glasov za našega slovenskega kandidata, bilo jih je komaj kakih deset. To je bila skrajna malomarnost in to morate pri prihodnjih volitvah dne 29. t. m. popraviti. Vsak se mora zavedati, da je kot polnoleten avstrijski državljani upravičen in tudi dolžan se udeležiti v državi postavodaje posredno po svojih poslancih.

Pri zadnji deželnozborski volitvi l. 1904, ki je bila splošna, neposredna in tajna, so dobili različni kandidati* sledeče število glasov: Sodnijski okraj:

Celje: Mesto Celje s. 98, d. 83, Škofja vas s. 121, d. 5, Okolica Celje s. 213, d. 88, Dobrna s. 180, Št. Jur s. 280, d. 5, Griže s. 61, d. 113, Gotovlje s. 71, d. 14, Vojnik s. 35, d. 4, Kalobje s. 45, d. 15, Št. Lovrenc s. 59, d. 17, Št. Martin s. 84, Novacerkev s. 68, d. 11, Št. Pavel s. 71, d. 80, Št. Peter s. 145, d. 3, Vel. Pirešica s. 37, d. 13, Petrovče s. 106, d. 49, Zalec s. 153, d. 16, Frankolovo s. 165, Svetina

* s. pomeni slovenski kandidat, d. pomeni demokratski kandidat, n. pomeni nemški kandidat.

s. 71, Dramlje s. 139, Tebarje s. 101, d. 114, Višnjavas s. 86. Skupaj: slov. 2389, dem. 629.

Vransko: Vransko s. 127, Braslovče s. 235, d. 4, Št. Jur ob Taboru s. 198, d. 13, Gomilsko s. 79, d. 10, Polzela s. 166, d. 4, Št. Jeromin s. 64, d. 4, Marija Reka s. 4, d. 14, Prekop s. 42, d. 1. Skupaj: s. 915, d. 50.

Gornjigrad: Kokarje s. 253, Ljubno s. 153, Luče s. 147, Nova Štifta s. 113, Gornjigrad s. 113, Mozirje s. 247, d. 5, Rečica s. 285, Solčava s. 155, Bočna s. 199. Skupaj: s. 1665, d. 5.

Laški trg: Št. Krištof s. 160, d. 33, Dol s. 95, d. 54, Jurkloster s. 95, Marija Gradec s. 265, d. 5, Loka s. 58, d. 84, Št. Rupert s. 236, Trbovlje s. 548, d. 1242, Laško s. 40, d. 20. Skupaj: slov. 1497, d. 1438.

Konjice: Občina Okoško slov. 40, Št. Jernej s. 31, Spodnji Dolič s. 52, Tolsti vrh s. 81, Sv. Duh s. 59, Konjice s. 24, okolica Konjice s. 144, Grušovlje s. 59, Kot s. 31, Kozjak s. 26, Sv. Kunigunda s. 42, d. 17, Gornje Laže s. 24, Ljubnica s. 75, Oplotnica s. 42, d. 21, Paka s. 35, Padežki vrh slov. 36, Občina Zbelovška s. 19, Zreče s. 117, Žiče s. 99, Skomarje s. 36, d. 1, Stranica s. 39, d. 9, Tepanje s. 73, Vrhole s. 57, Vitanje s. 11, Bezovica s. 49, Bezina s. 62, Brezje s. 39, d. 4. Skupaj: s. 1402, d. 52.

Šoštanj: Št. Andrej s. 136, Št. Ilij s. 69, Št. Florijan s. 64, Št. Janž s. 58, d. 8, Št. Martin na Paki s. 80, Šoštanj trg s. 102, d. 1, Šoštanj okolica s. 134, d. 1, Skale s. 138, d. 4, Topolšica s. 101, Velenje s. 139, d. 2. Skupaj: s. 1021, d. 16.

Slovenjigradec: Stari trg s. 68, Golavabuka s. 110, Št. Ilij s. 81, Št. Janž 30, Legen s. 153, Št. Martin s. 100, Mislinje s. 147, d. 1, Št. Nikolaj s. 86, Otiški vrh s. 19, Pameče s. 83, Podgorje s. 192, Razbor s. 108, St. Vid s. 100, Vrha s. 102, Slovenjigradec s. 18, d. 5. Skupaj: s. 1397, d. 5.

Ptuj: Št. Andrej Leskovec s. 3, n. 50, Št. Andrej v Slov. gor. s. 89, n. 12, Sv. Barbara Haloze s. 63, n. 5, Destinci s. 32, n. 15, Dolena s. 14, n. 74, Sv. Trojica Haloze s. 39, d. 1, n. 47, Sv. Elizabeta s.

15, n. 49, Gajovci s. 159, n. 1, Gorenški vrh s. 44, n. 1, Gradiše s. 36, n. 22, Gruškovje s. 15, n. 66, Gruškovec s. 47, Hajdina s. 58, n. 30, Jiršovci s. 35, n. 15, Janžovci s. 46, n. 1, Št. Janž na Dravskem polju s. 89, n. 72, Jurovec s. 6, d. 3, n. 60, Krčovina s. 35, d. 12, n. 32, Kičar s. 61, d. 5, n. 6, Klaponjci s. 85, n. 1, Lanca vas s. 22, n. 14, Podlehnik s. 31, n. 54, Št. Lovrenc na Drav. polju s. 159, Št. Lovrenc v Slov. goricah s. 131, n. 3, Ločič s. 30, n. 6, Sv. Marjeta s. 71, Markovci s. 144, Majšberg s. 76, Možkanci s. 57, n. 36, Novacerkev s. 99, n. 2, Marija Črna gora s. 37, n. 41, Veliki Okič s. 31, n. 38, Pacinje s. 80, n. 24, Pervenci s. 104, n. 2, Spuhlja s. 142, n. 5, Pobrež s. 12, n. 96, Podvinci s. 30, d. 4, n. 4, Polanci s. 7, n. 43, Poleniščak s. 30, n. 17, Bakovci s. 111, Ragoznica s. 75, d. 5, n. 5, Breg s. 15, d. 6, n. 100, Zabovci s. 53, n. 14, Sakošak s. 125, n. 8, Zavrče s. 37, n. 2, Sedlašek s. 100, d. 1, n. 26, Slatina s. 49, d. 9, n. 2, Mestni vrh s. 50, d. 1, n. 3, Stojnci s. 29, n. 24, Stoperce s. 45, d. 1, n. 44, Trnovec s. 7, n. 3, Turški vrh s. 42, Št. Urban s. 16, n. 22, Varca s. 7, n. 48, Velika Varnica s. 28, n. 48, Slovenja vas s. 17, n. 32, Viš s. 25, n. 17, Sv. Bolfenk s. 16, n. 19, Vurperg s. 43, n. 12, Cirkovce s. 68, n. 32. Skupaj: s. 3222, d. 48, n. 1405. Ptuj mesto s. 57, d. 39, n. 397.

Ormož: Vodranci s. 56, Frankovci s. 22, d. 6, n. 8, Ormož s. 43, n. 110, Vel. Nedelja s. 89, n. 38, Hardek s. 42, n. 15, Hermanci s. 61, n. 1, Kog s. 98, Koračica s. 165, Hum s. 55, d. 4, n. 5, Lahovec s. 80, n. 4, Litmerk s. 90, n. 3, Mihalovec s. 71, d. 2, n. 10, Sv. Miklavž s. 115, Ostriž s. 183, n. 5, Podgorce s. 88, Središče s. 175, Runče s. 98, Savci s. 61, n. 18, Samožani s. 91, n. 12, Šardinja s. 111, n. 11, Žerovinci s. 103, Sodinci s. 71, n. 23, Trnovci s. 20, n. 65, Veličan s. 55, n. 9, Vitan s. 85, Vičance s. 32, n. 31, Bratonečice s. 106, Brebrovnik s. 146, Cvetkovci s. 89, n. 9. Skupaj: s. 2501, d. 12, n. 377.

Rogatec: Dobrina s. 1, n. 53, Donati (Donaška gora) s. 18, Sv. Trojica s. 61, n. 3, Sv. Florijan s. 58, n. 4, Kostrivnica

kapico. Pri drgnjenju se vžge najprej fosfor, po fosforju žveplo, na žveplu les.

Fosfor ni nevaren samo radi tega, ker se rad vžge, temveč tudi, ker je zelo hud strup ali otrov. V tem ga prekaša med rudninskimistrupi k večjemu še arsenik ali mišjica. Koliko otrok se ponesreči s fosforjem, ker dobijo žveplenke ter jih ližejo po znani otroški navadi! Koliko nesreč je zaradi fosforja tudi med odraslimi ljudmi, bodisi vsled zločina, bodisi vsled samomora! Ljudje se zastrupijo navadno s fosforovimi glavnicami na žveplenkah ali s fosforjevo pasto, ki jo dobiš kot strup zoper miši in podgane. 0.05—0.1 (beri: pet stotink do eno desetino grama) fosforja ali 50—100 kopic na žveplenkah te usmrti. Strup začne delati še le čez nekaj časa, navadno po nekaterih urah. Žgoče bolečine čutiš v želodcu in v vratu, bruhati začneš, izbruhana brozga smrdi po česnu in se svetlika (fosforescira) v temi, notranji organi kakor srce, pljuča, jetra, ledvice se zalijejo s toľščo; smrt pa pride še le čez 3—8 dni, ker otrpne oslabeledo srce. Najhujše je pri fosforju, ker nesrečnež pri vseh strašnih

bolečinah ne zgubi zavesti do zadnjega trenutka.

Kako pomagaš bolniku? Pred vsem je izprazniti in izprati želodec, kar pa more storiti seveda samo zdravnik. Da začne bolnik močno bruhati, da izbljuje fosfor, ki ga ima v želodcu, daj mu piti bakrene galice, razstopljene v vodi. (Bakreno ali modro galico potrebujejo v vinogradih, da škropijo traje proti perenospori ali strupeni rosi.) Tudi staro terpentinsko olje je dobro. Nikakor pa ne daj bolniku mleka, ki sicer sili tudi k bruhanju, ali kake druge masne tekočine, recimo olja; izgubljen je! To je namreč še dobro pri fosforju, da se ne raztopi posebno rad v želodčnem soku; zato ga tudi mezgovnice ne morejo vsrkati hitro iz črev in spraviti v kri. Pač pa je raztopen fosfor v toľščah; ko je v toľšči, je kmalu tudi v krvi, in potem ni več pomoči.

2. poskus. Na svetlobi se spremeni pod vodo rumeni fosfor v rdeči fosfor, takisto nastane rdeči fosfor tudi, ako segrevaš rumeni fosfor nekoliko časa na 300° C (beri 300 stopinj Celzija), to je približno vročina, ki se stopi v njej svinec. Zgoditi se mora

seveda to v zaprti in brezračni posodi, drugače bi se vžgal fosfor na zraku in zgorel. Rdeči fosfor se ne vžge tako hitro kakor rumeni fosfor, a še neko drugo imenitno lastnost ima: rdeči fosfor ni strupen.

Ker rdeči fosfor ni strupen, ni se nam treba nič več bati za svoje otroke, da se zastrupijo s fosforjem, treba je kupovati le žveplenke z rdečim fosforjem. Take vrste so švedske šibice ali vžgalice. Njihova črna kapica sestoji iz lahko gorljivih snovij, a nima nič fosforja; pač pa je na dveh škatličinih straneh posebna vrsta rdečega fosforja, takozvani črni ali brezlički fosfor. Ako podrgneš z vžgalico po stranski ploščici, na fosforju vzplamti glavica, a na tej ostala lesena šibica. Ta šibica je namočena v parafinu (nekak vosek), da rajše in lepše gori. Tam, kjer si podrgnil z vžgalico, nastane na fosforovi ploščici rjava črta, tam je pogorel fosfor.

Konec prihodnjic,

s. 112, n. 23, Kočice s. 41, n. 2, Nadole s. 58, Ranjkovec s. 75, Sv. Rok s. 2, n. 7, Rogatec s. 5, d. 6, n. 61, Rogaska Slatina s. 34, Slatina okolica s. 154, n. 17, Zetale s. 21, n. 48, Tokačevo s. 34, n. 25, Čermožiče s. 64, n. 6, Brestovec s. 72. Skupaj: s. 776, d. 6, n. 282.

St. Lenart: Andreuce s. 113, n. 10, Sv. Benedikt s. 81, n. 10, Št. Jur v Slov. gor. s. 35, Gočova s. 54, n. 27, Sv. Trojica v Slov. gor. s. 23, n. 34, Sv. Trije Kralji s. 79, n. 18, Senarka s. 26, n. 51, Jablanca s. 1, n. 30, Cerkevjak s. 38, n. 54, Št. Lenart trg s. 32, n. 53, Srednji Gasteraj s. 47, Gornji Borčič s. 8, n. 42, Gornja Ročica s. 13, n. 27, Gornja Vohičina s. 15, n. 24, Osek s. 11, n. 59, Partinje s. 29, n. 28, Samarko s. 31, d. 19, Žikarci s. 18, n. 69, Žitce s. 17, n. 24, Selce s. 35, n. 40, Dervanja s. 65, n. 6, Črmlenšek s. 38, n. 26, Spodnji Gasteraj s. 18, n. 27, Spod. Žerjavce s. 18, n. 57, Spodnja Vohičina s. 19, n. 42, Zimica s. 4, n. 56, Brengovo s. 61, n. 24, Korena s. 17, n. 37, Cogetince s. 44, n. 12. Skupaj: s. 987, n. 907.

Brežice: Artiče s. 177, d. 1, Mostec-Loč s. 24, n. 3, Bojsno s. 8, n. 42, Gaberje s. 20, n. 6, Globoko s. 117, n. 7, Kapele s. 43, Mihalovec s. 66, Veliki Obrež s. 29, n. 2, Pišce s. 192, n. 12, Pleterje s. 86, Brežice s. 22, n. 100, Zakot s. 157, Sela s. 34, n. 5, Sromlje s. 113, Videm s. 74, n. 14, Bizeljsko s. 213, n. 8. Skupaj: s. 1375, n. 199.

Sevnica: Anže Gorica Rastec s. 50, Armeško Stolovnik s. 37, n. 9, Blanca s. 72, n. 1, Brezje s. 42, Sevnica s. 86, d. 14, n. 10, Planina s. 2, n. 28, Rajhenburg s. 88, n. 4, Zabukovje s. 43, Senovo s. 47, Golobinjak s. 44. Skupno: s. 511, n. 52.

Kozje: Doblje s. 156, Kozje s. 81, n. 13, Drensko rebro s. 71, n. 1, Buče s. 29, Gorjane s. 58, n. 2, Podstreda s. 53, Koprivnica—Veternik s. 42, n. 15, Križe s. 43, Loka—Planinska ves s. 32, n. 11, Podčetrtok s. 32, n. 18, Lastnič s. 20, n. 6, Mróna sela s. 68, Pilštanj s. 83, n. 1, Sv. Peter s. 46, n. 32, Presično s. 50, Preborje s. 67, Zagorje s. 45, n. 6, Sedlarjevo s. 18, n. 13, Zdole s. 59, Sopot s. 45, Imeno s. 37, Sv. Vid s. 65, Veliki Kamen s. 74, Verače s. 42, n. 16, Virštanj s. 6, n. 21. Skupaj: s. 1322, n. 138.

Ljutomer: Staravas s. 50, n. 28, Stara cesta s. 70, n. 17, Godemarci s. 24, n. 7, Iljaševci s. 56, n. 1, Mala Nedelja s. 16, n. 34, Sv. Križ s. 48, n. 1, Kristanci s. 46, n. 1, Slawjak s. 120, n. 5, Logarovci s. 88, n. 1, Ljutomer s. 62, d. 1, n. 103, Moravci s. 58, n. 5, Presika s. 99, Pristova s. 68, n. 4, Radislavci s. 15, n. 57, Ključarovci s. 75, n. 5, Slabčinci s. 45, n. 4, Kamenščak s. 86, n. 1, Noršinci s. 42, n. 25, Verzej s. 106, n. 2, Vučjaves s. 90, Bolehneci s. 25, n. 18, Cezanjovci s. 96, Cven s. 123. Skupaj: s. 1508, n. 319.

Gornja Radgona: Ivanjšovci s. 12, n. 22, Muta Hrastje s. 3, n. 56, Galušak s. 9, n. 48, St. Jur ob Ščavnici s. 34, n. 20, Grabonoš s. 68, n. 17, Izvanci s. 9, n. 32, Kapela s. 33, n. 45, Črešnjci s. 18, n. 68, Okoslavec s. 46, n. 42, Murski vrh in Novi zasad s. 81, n. 7, Negova s. 9, n. 46, Orehovci s. 4, n. 60, Gor. Radgona s. 29, n. 68, Polički vrh s. 38, n. 62, Radenci s. 43, n. 30, Ščavnici s. 32, n. 68, Stančinci s. 18, n. 10, Očeslavci s. 31, n. 27, Trbegovci s. 33, n. 35, Zbigovci s. 9,

n. 49, Boračova s. 26, n. 81. Skupaj: s. 585, n. 893.

Šmarje: Lemberg s. 4, n. 33, Sv. Ema s. 31, n. 80, Šmarje trg s. 47, n. 5, Št. Peter s. 12, n. 102, Ponikva s. 54, Roginska gorca s. 18, n. 20, Slivnica s. 194, n. 2, Zibika s. 20, n. 7, Sv. Stefan s. 30, d. 29, n. 6, Sladka gora s. 15, d. 12, n. 78, Žusem s. 46, n. 24, Sv. Vid s. 6, d. 1, n. 30, Šmarje okolica s. 45, n. 57. Skupaj: s. 522, n. 438.

Spomini z romanja v Rim.

Piše kmet iz mariborske okolice.

(Dalje.)

Dne 8. marca bilo je svečano občno sv. obhajilo za romarje v cerkvi sv. Petra. Spomin tega lepega dne mi ostane nepozaben. Ganljivo je bilo videti, ko so delili tržaški škof sv. hostije. Lepo, spodobno obnašanje visoke gospode, vzorni red — vse tako veličastno pa ponižno! Po sv. obhajilu smo bili na željo sv. Očeta povabljeni na zajutrek (kavo) v prostoren vrt, kjer so nam č. sestre stregle. V vrtu se nam je naznanilo, da so sv. Oče precej trdni in bodo sprejemali opoldne. Lahko si misliš, dragi mi bralec ali bralka, ki me v duhu spremljaš, kako vesele ure smo imeli. Ob pol 11. uri smo se zbrali v procesijo in šli v Vatikan, kjer smo v lepih preddvorih in mostovžih čakali do pol 1. ure popoldne. Čas je vselej in povsod prehitro minul, pa tukaj celi dve uri čakati je bilo mučno-dolgočasno. Ogledeval sem sicer umetno slikane stene, lepe prostore in opazoval visoko gospodo. Opomniti moram, da pri avdijenci nismo bili samo avstrijski romarji, temveč kakor sem sodil in videl, vsi romarji, ki so se skoro iz celega sveta udeležili jubilejne svečanosti. Tukaj sem videl priproste delavce, hlapce, dekle, nas kmete, meščane, učitelje, uradnike, razne plemenitaše, kneze in različne vladarje v krasnih uniformah. Vsak si je v čast štel, da sme in more še enkrat videti namestnika Kristusovega. Tukaj sem si mislil, da ko bi tisti odpadniki vere ali kristjani le še po krstni knjigi in vsi, ki tako radi po gostilnah in umazanih šnopsarijah grdo čez vero in papeža psujejo, zdaj tukaj bili, da bi videli, kako udani so verniki sv. Očetu, ter videli častljivo obličje sv. Očeta, bi gotovo drugače sodili.

Sam moram pripoznati, da od trenutka, ko sem videl prvokrat sv. Očeta v cerkvi sv. Petra, kako ganljivo ponižno pa veličastno so nas blagoslavljali, imam še mnogo večje spoštovanje kot poprej do namestnika Kristusovega na zemlji.

Ob pol 1. uri smo šli počasi po dva in dva skozi razne lepe prostore v prostorno dvorano, kjer so sv. Oče v ornatu na stolu tik nas sedeli ter neprenehoma z roko blagoslavljali in glasno molili.

Z mnogimi in različnimi osebami so tudi govorili. Teško so se moje oči od njih ločile, ker vedel sem, da jih na zemlji ne vidim več. Ker je bila ura že okoli dveh, ko pridemo k obedu domu precej lačni, nam je jed vkljub premnogim različnim duševnim utisom vendar dobro dišala.

Po obedu si vse potrebno še nakupimo za spomin. Kajti zvečer ob pol 10. uri moramo vzeti od Rima slovo.

Odbor je oskrbel tudi posebni vlak z zelo znižano ceno za izlet iz Rima v Napolj in Pompeji. Iz vzporeda sem bral, da bi si lahko ogledali sledeče: Palestrina, eno

najstarejših mest Italije, Segni, v bližini Carpineto rojstni kraj Leona XIII., Anagni, rojstni kraj Inocenca III., Rocaseca, rojstni kraj (grad) sv. Tomaža Akrvinskega. — (O življenju tega velike cerkvenega učenika spisal je letos čast. goasp. Frančišek Kovačič v Mariboru vsega priporočila vredno knjižico.) Cassino, na visokem bregu, kjer je sv. Benedikt l. 529. ustanovil svetovnoznani samostan Monte Cassino. Napolj se šteje k najlepšim krajem na svetu, ker je baje bogato obdarovano z naravnimi krasotami. Pa v nravnem oziru je že iz rimskih časov na slabem glasu. V bližini je gora Vezuv, katerega izbruh je letos zopet naredil veličastno škodo in razburil ves svet. Leta 79. po Kr. je zasul z lavo Pompeje in Herkulan. Lava se je vtila s tako naglico z žrela, da ji prebivalci niso mogli uiti. Groznostrašni so morali biti prizori, ko je ljudstvo bežalo pred ognjeno reko, ki ga je zalila ter celo okolico še na debelo s pepelom pokrila. Ti mesti so v novejšem času izkopali ter našli zelo dobro ohranjene ostauke iz rimske poganske dobe. V veliki cerkvi v Napolju je truplo sv. Januarja shranjeno. Njegova kri se začne večkrat peniti kakor bi vrela. Radi bi si bili pogledali te svetovne znamenitosti, pa ker nam je manjkalo časa in bilo žal denarja, se je večina odločila, da se zvečer skupno odpeljamo iz Rima ter si drugi dan pogledamo Bolonijo in potem Benetke.

S tovarišem grema proti večeru z električno železnico še zadnokrat v cerkev sv. Petra. Teško sva odšla iz te najlepše in največje cerkve kot središče sv. cerkve. Zvečer so nas izvoščeki zapeljali na kolodvor, še zadnji pogled iz kolodvora na mogočno kupolo, nad grobom sv. Petra, naš vlak oddrda in Rim nam izgine v temi. Le čaroben rudeči žar nad mestom se je še daleč videl.

(Dalje prih.)

Domače novice.

Naše misli. Sedaj se vse naše misli sučejo okrog volitev. Dne 29. t. m. se bo namreč volil naslednik državnega poslanca g. Žičkarja, ki je bil poslanec splošne ali V. skupine. Tega poslanca volijo vsi 24 let stari moški, ki že stanujejo šest mesecev v občinah okrajev: Celje, Ptuj, Sv. Lenart, Šoštanj, Slovenjgradec, Konjice, Gornjigrad, Vransko, Laško, Sevnica, Brežice, Kozje, Šmarje, Rogatec, Ormož, Ljutomer, Gornja Radgona, bodisi, da plačujejo kaj davka ali ne. Takoj ko je bila ta volitev razpisana, izražalo je ljudstvo na svojih zborovanjih željo, da bi kandidiral naš preljubljeni vodja mladeniškega gibanja na Spod. Stajerskem g. dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru. Tudi shod zaupnih mož, ki se je vršil dne 10. t. m. v Celju, je, upoštevajoč ljudsko voljo, z veliko večino glasov postavil za kandidata g. dr. Korošca. To mora navdajati nas mladeniče s ponosom, da uživa naš voditelj tako zaupanje pri ljudstvu. Saj pa ni nič čuda! Njegove zasluge za narodno probujo so zelo velike. Dolžnost nas mladeničev je sedaj, pridno in z znano mladeniško živahnostjo začeti agitirati za našega g. dr. Korošca. Mladeniči, sedaj pa na delo!

„Duhovščina in politika.“ Vsak pastir sme dandanes politikovati, le duhovnik ne sme po „Stajercem“ mnenju. Za to v zadnji številki zopet na dolgo in široko pridiga duhovnikom, naj se ogibljejo politike,

Toda čudno! Urednik „Štajerca“ je sedaj znani nesrečni duhovnik Zavadič, torej, da se poslužimo Štajerčevega izraza, pravcat „far“. In ta politikujoč duhovnik se zdira v „Štajercu“ nad duhovniki, da se ne smejo pečati s politikom! „Štajerčijanci“ sami pač nimajo odslej več pravice kričati, da se ne dajo od „farjev“ voditi, kajti njihov oberkomandant je sedaj sam „far“!

Štajerčijanski kandidat za državni zbor. V gornjeradgorskem okraju so se volilci že naveličali načelnika okrajnega zastopa Fr. Bračka, zato so občinske volitve povsodi zanj strašno slabo izpadle. On gotovo ne bo več načelnik okrajnega zastopa v Gornji Radgoni, odklenkalo mu je za vselaj! Kmetje ga ne marajo več, ker je Bračko v okraj zanesel samo prepir, okraju pa nič ni koristil. Okrajni zastop je dobil brez dolgov v roke, zdaj ga bo zapustil z dolgovi. In tega človeka, ki je v domačem okraju dogospodaril, razglašajo „Štajere“ v zadnjem listu za kandidata za državni zbor. To je že največja predrznost. Župani gornjeradgorskega okraja so se zbrali dne 6. maja pri Kapeli ter postavili kandidatom svojega rojaka dr. A. Korošca. S tem so dali Bračkotu, ki ga pač domači župani najboljše poznajo, velikansko nezaupnico! Najuglednejši možje v okraju, kjer je on načelnik, ga pod nobenim pogojem ne marajo! Gotovo si ne bodo tudi drugi okraji vsedli ptujskim kramarjem na limanice!

Kdo se ne smeje?! „Štajere“ je največji farbar na svetu! V zadnjem listu farba svoje čitatelje, da je njegov državnozborški kandidat Bračko kmet, ki si z žulji služi svoj kruh. Dobro, za vsak žulj, ki ga najdete na Bračkovih rokah in ga ima od „kmečkega“ dela, damo mi 1000 kron za štajerčijanski volilni zaklad!! Bračko ima sicer „grunt“, toda kmet ni in na njegovih rokah ne najdete žulja! Bračko dobiva podporo od sidmarke, nagrade od šparkas in visoko plačo kot okrajni načelnik, on je „gospod“ in njemu se boljše godi kakor marsikateremu gospodu v mestu. Nemci in nemškutarji ga plačujejo, da dela med kmeti za nje politiko!

Bračko — „večni“ kandidat „Štajerca“. Na vse pretege priporoča hinavski „Štajere“ v zadnji številki že četrtočas (če se ne motimo) kot kandidata zloglasnega Wratschkota. Le kak nerodni kalin mu bo šel na limanice. Katoliški narodni volilec ne bo volil za poslanca nasprotnika sv. vere in svojega naroda. Kako „bogaboječ“ je Wratschko! Cerkve se boji kot „črni“ križa; njegova cerkev so štajerčijanske krčme. Pa kako je še le naroden! Iz dna svoje cele duše sovraži svoj materni jezik, čeravno nemški ne zna enega stavka pravilno zapisati. Zato, volilci, pozor pred tem ptičem! Naš kandidat in poslanec bo naš vrli kat.-narodni dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru. — Volilci iz gornjeradgorskega okraja.

Ali je Bračko zmožen delati? Nemškutarji po mestih nam vsiljujejo Bračka za kandidata. Toda ali bi bil on zmožen delati, če bi bil izvoljen? Nikakor ne! On je tudi načelnik okrajnega zastopa v Gornji Radgoni, toda lani so mu morali nastaviti posebnega pomočnika, ker je Bračko izjavil, da je vsled bolezni in starosti nezmožen za vsako delo! In takega kandidata nam vsiljujejo nemškutarski meščani in tržani! Seveda, oni vedo, da ne bode

Bračke izvoljen, toda veseli jih, da se kavsajo kmetje med seboj, ker med tem zopet lahko v kalnem ribarju, to se pravi, kmeta gulijo in goljufajo!

Ne dajte se motiti! Da bi zmotili ljudstvo, priporočajo nekateri skriti sovražniki našega kmeta v vsakem okraju kakega drugega kandidata. S tem hočejo zanesti nered v vrste volilcev! Toda ne dajte se motiti. Od našega narodnega vodstva in od kmečkih političnih društev postavljeni kandidat je in ostane le g. dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru.

Sv. Ana v Slov. goricah. V slovensko prodajalno je došlo več deklet, med njimi tudi ena, ki je služila par mesecev v mestu ter se tamkaj navzela „pravega, modernega duha“. Da se pobaha, da razume nekaj več kot druge, začela je zahtevati v nemščini. Prodajalka jo je začudeno pogledala, hoteč menda vprašati: „Od kod pa ti?“ Navzoče deklice delale so razne opazke ter jo pomilovalno in začudeno gledale; ona pa je odšla s ponosnimi koraki, svesta si, da jo bodo zavoljo takšne „duhovitosti“ druge zavidale. A v tem se je varala. Deklica, ki se sramuje svojega maternega jezika ter ga zapostavlja s tem, da ji je tuji jezik dražji, kakor mila materiščina, ni vredna slovenskega imena! Kje je narodna navdušenost in odločnost, ki bi se morala kazati pri našem ženstvu? Koliko bi se lahko storilo za obstoj našega naroda ter ga branilo propada, ako bi naše ženstvo ne bilo tako narodno-mlačno in nezavedno. Dekleta, ne pozabite, da vas je slovenska mati rodila! Ne sramujte se jezika, katerega vas je ona učila, ampak nastopajte ž njim povsod kamor pridete. V boj za pravice in srečo naroda slovenskega! — Ne silite v mesta, kjer preži na vas toliko grabeljivih jastrebov, da vam iztrgajo iz vaših src najdražje: vero, narodnost in nedolžnost. Koliko naših deklic bilo bi časno in večno srečnih, ako bi pridno delale na kmetih. Vse za Boga in milo domovino!

Sv. Primož nad Muto. Pri nas so razmere v narodnem oziru zelo slabe. Po drugih krajih povsod vidimo napredek, povsod se snujejo bralna in izobraževalna društva, pri nas pa je vse zaspano, še sanja se nam ne o kakem društvu. Naša mladina nič ne ve, kaj ima storiti, ne ve, da mora braniti našo slovensko zemljo proti zagrizenim Nemcem in nemčurjem. Stopimo krepko na branik, zlasti mi obmejni Slovenci, varujmo našo slovensko domovino proti sovražnim napadom. Opustimo to smešno ošabnost, če si kdo domišlja bogve kaj, če zna malo „daič“. Posebno mladeniči in dekleta, krepko na noge! Naše geslo naj bo: mi gremo naprej mi mladi. Posebno letos je potrebno, da se malo potrudimo, ker bojo občinske volitve. Naj bo zopet zmaga slovenska. Upamo, da te besede ne bodo zastoj!

V Trbovljah so 1. majnika razobesili ondodni Nemci in nemčurji na elektrarni prusovsko zastavo. Zavedni delavci so se takoj zbrali in proti takemu izzivanju ugovarjali, na kar se je morala odstraniti zastava.

Mezgoveci pri Ptuj. Občina za občino pada iz nemškutarskih rok in prehaja v narodne roke. Sedaj se je tako zgodilo z jako važno občino iz Ornikovega kraljestva. V Slomih je načeloval znani Wisenjaj, najhujši nasprotnik slovenskim težnjam. Bil je vsakokrat protikandidat slovenskemu

kandidatu, bodisi za deželni ali za državni zbor. Držal se je celih 30 let na županskem stolu, pa so mu ga tako potresli, da niti v odbor ni prišel. Ornik bo rekel: „Hans ist halt ein armer Hascher“. Radovedni smo, s kom bo zdaj Ornik lovil naše kmete.

V Dobru pri Celju je umrl 28. m. m. mladenič Franc Krušič v 22. letu svoje dobe. Bil je ud Marijine družbe in ob enem „Mladeniške zveze“. Njegov pogreb je pokazal kako je bil ta priden mladenič priljubljen. Spremljali so ga mnogoštevilno njegovi tovariši in tudi veliko drugega ljudstva k večnemu počitku. Pevski zbor mu je zapel dve ganljivi nagrobnici. Bodi mu zemljica lahka!

Obrež pri Središču. Še komaj 18 let stara Marija Masten je umrla 30. marca. Bila je večkrat prevedena s sv. zakramenti. Marsikatero oko se je solzilo, ko je zrla na tako mlado odmrlo rožico. Prav ganljivo so ji zapele družbene pevke doma pred hišo in na pokopališču. Skoro vse družbenice so jo spremile k zadnjemu počitku. Sveti ji večna luč!

Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju. V Franzensgasse 14, Slovenska služba božja se je vršila za mesec majnik 13. t. m. v cerkvi sv. Antona, XV. Ponthongasse 16, ob pol 3. popoldne na posebno slovesen način v proslavo Kraljice majnika. — Veliki koncert se je vršil 13. t. m. v veliki dvorani g. Leopolda Otta, XV. Zinkgasse 19, ob lepem vremenu pa na vrtu ravnotam. Sodelovali so: G. Stanko Premrl, glasovir, g. Karol Kvapil, trompeto in violino, moški zbor slov. kat. akad. društva „Danice“ ter društveni mešani pevski in tamburaški zbor. Pevske in tamburaške točke vodi g. phil. Marko Bajuk. One člani, ki še niso poravnali svoje članarine za tekoče leto, prosimo, da store to vsaj do konca maja, sicer jih bo odbor črtal iz števila društvenikov in ne dobe več vabil po postu.

Koroške novice.

Celovec. Našim koroškim Nemcem, ki hočejo imeti kar vse še celo cesarja pod svojo komando, se v zadnjem času prav slabo godi. Smrt namreč jim pobira najboljše moči, može, ki so imeli drugače veliko ugleda, še posebej na kmetih. Lani je umrl državni poslanec Čare, letos sta umrla državni poslanceb Černik v lavantinski dolini in Daniel Kotz, župan v Milštatu na Zgornjem Koroškem.

Napisi na novi železnici od Celovca do Krajske meje bodo po odredbi ministerstva za železnice dvojezični, to je nemško-slovenski.

Strelna je ubila v Trpecah kočarico Terezijo Hlivnik in eno izmed krav, kateri je gnala. Druga krava je ostala nepoškodovana, kakor tudi Hlivničin sin, ki je šel pred njima.

Velikovec. Nemški liberalci in „socialdajmokrasti“ so si sicer zmiraj nekoliko v laseh, kedar pa je treba rogovoliti zoper vero, si pa podajo roke. Tako je bilo tudi dne 6. maja, ko so pri „Sibien“ hajlali in rogovolili. Ustanovili so društvo „Freie Schule“, ki ima namea, počasi iz šole izpodrinili krščanski nauk in govorili so tudi o novem zakonu. Profesor Angerer iz Celovca in sociji so govorili grde laži o katoliški

cerkvi in o duhovnikih. Na shod so prišli tudi naši in tudi govorili. Gospodje Čarf, Perč in Dobrovc so jim dokazali, da lažejo in zavijajo po svojem. Prav pošteno so jim zmešali štrene. Pomaga pa vse to pri trdih nemških in socijskih bučah ničesar. Slovensko ljudstvo, vstani in spoznaj, da brezverni liberalni Nemci in socijaldemokrati niso tvoji prijatelji. Zoper to zborovanje se v nedeljo dne 20. majnika dopoldan vrši protestni shod pri Aufmutu. Pridite!

Velikovec. Dne 2. majnika je imela naša slovenska posojilnica svoj letni občni zbor, pri katerem se je združnikom predložil račun za leto 1905. Po prisrčnih pozdravnih besedah načelnika gospoda Reša poročajo g. Dobrovc o denarnem stanju naše posojilnice. Naša posojilnica je med koroškimi slovenskimi posojilnicami na prvem mestu. Izdalo in sprejelo se je 617.000 K. Mesto prejšnjega odbornika reberškega komendatorja g. Petka se izvoli odbornikom g. Nedved-Jole na Krčanjah. Gospod dekan Cemer predlagajo, naj se znižajo obresti pri posojilih in vlogah. Šentpeterski župan g. Rutar predlaga, naj posojilnica kupi še eden čistilni stroj za žito ali trijer. Predlog se sprejme ter se na predlog g. župnika Poljanca sklone, naj se trijer namenjen za šentpetersko občino prepušča seveda brezplačno združnikom posojilnice, nezadržniki pa morajo plačati, ako ga rabijo. Nazadnje se še sklone, naj se na Aufmutovi gostilni, ki je last posojilnice, zraven nemškega napisu doda slovenski, ter se navrh napravi naslov: Narodni Dom.

Borovlje. Nihče bi si ne nadejal, da v Borovljah niso Nemci zadovoljni z novim volilnim načrtom, ki ga je vlada predložila v državnem zboru. Kakor znano, sta ga naredila Lemž in Dobernik in vlada ju je podpirala. Odločno so se pred kratkim tukaj celo Nemci uprli Lemižu. Nočejo biti pri Spodnjih Koroščih in voliti z velikovškim okrajem. Kakor doslej hočejo voliti z Beljakom. Mesta, trgi in kraji, kjer so fabrike, naj se ločijo od kmečkih občin. Tem željam borovljskih Nemcev moramo pritrditi. A zahtevati moramo, da se volilni okraji razdele pravično toraj tako, da bomo koroški Slovenci gotovo dobili po novem volilnem redu vsaj dva slovenska poslanca. Slovenci skupaj in Nemci skupaj!

Doblaves. Naše izobraževalno društvo prav dobro napreduje. Priredilo je že dva podučna shoda, zadnjega na velikonočni ponedeljek. „Slovenska Matica“ v Ljubljani nam je poslala veliko lepih knjig. Zmiraj pristopajo novi udje, kateri, posebno mladina ob prostem času prav pridno berejo dobre slovenske knjige in časnike. Hvala Bogu, da imamo tudi dobrega voditelja g. kaplana Dolinarja, ki se veliko trudijo. Prav pridno jih podpirajo naš blagi gospod prošt Randl. Z Bogom za narod!

Bistrica—Podsinsjas. Naše kršč. soc. pevsko in delavsko društvo je priredilo dne 29. aprila javen shod v gostilni pri Gašparju. Prvi govornik nastopi g. dr. Ehrlich in nam pojasni, kakšen namen ima „Prosta šola“. Rekel je, nam Slovencem od te strani sicer ne preti tolika nevarnost, ker se v slovenskem jeziku ne piše toliko zoper vero in Boga kakor v nemškem, vendar nas utegne iz državnega ali dež. zbora iznenaditi postava, da se prepove krščanski nauk v šoli. Vsled tega moramo stati na straži. Drugi govornik, pravnik g. Biser, visokošolec iz Prage, je govoril o organizaciji in povdarjal, naj smo

vedno pomosni na svoj narod. Rekel je, ako krta, raka in orla vprežeš v en voz, ga nikamor ne spraviš. Eden bo vlekel v zemljo, drugi nazaj in tretji v zrak, vsled tega se moramo ravnati po geslu, vsi za enega, eden za vse. Po končanem zborovanju se je na poziv gosp. Juga sklenilo, da bo prihoduje zborovanje v Kapli, kjer se snidejo tri društva, iz Celovca, Podljubelja in Podsinsjasi.

Beljak. Na velikonočni torek je tukaj zborovalo koroško učit. društvo „Kärntner Lehrerbund“. Za svoje dolžnosti se učitelji niso brigali, temveč se posvetovali, kako duhovnika izpoditi iz šole. Učitelj Hohenwarter pravi, naj bi ne duhovniki, temveč učitelji podučevali krščanski nauk. Učitelj Regensberger pa pravi, naj se sploh krščanski nauk odpravi iz šol. Govoril je tudi lutriš duhovnik Hajncelman, ki je rekel, da je vera sicer otrokom potrebna, a ne kakor se sedaj uči, temveč po drugem morda lutriš-načinu. Upamo, da se goreče želje tem liberalnim brezverskim petelinom tako kmalu še ne izpolnijo. A gorje nam, če bi se. Slovenci smo izgubljeni! Edini, ki še deco učijo v šoli v slovenskem jeziku so duhovniki; in te hočejo imeti ven. In kakšen bi bil isti poduk brez vere, kakšna bi bila mladina brez krščanskega nauka. Spoštujemo učitelje, ki so verni in spolnujejo svoje dolžnosti. A učiteljev brezvercev naše koroško slovensko ljudstvo ne mara. Ne da si vzeti najdražjega na zemlji, mladine. Učitelji so sami krivi, ako jih ljudstvo ne spoštuje, kakor bi jih moralo.

Libuče. Čudno, kako si zdaj tukaj v Libučah naročajo „Štajerca“. Posebno gornjelibuški učitelj in Leopold Obletan sta dve tako vneti duši za to giftno kroto. Ta krota je taka: na prvem listu je hinavsko hlinjenje, potem je pa samo psovanje čez duhovnike, čez slovenske časopise in čez iste šole, katere imamo še mi Slovenci v svojih rokah. Zato jaz rečem, da grem rajši repnico ali pa zelcnico pit, kakor pa v tako gostilno, v kateri smrdi po tej kroti. Kjer je ta krota, tam ni vere v Boga, zategadelj se sedaj vidi, kako je vedno slabše na svetu. A mi Slovenci se mu ne bomo pustili zapeljati, ampak pognali agitatorja z listom vred čez prag. Slovenski fant.

Sveče v Rožu. Zadnji čas se govori, da je bistriške tovarne kupila kranjska obrtna družba. V teh tovarnah so dne 1. maja delavcem žicarjem plačilo znižali, že prej skrajno nizko plačani, bodo delali sedaj za sramotno nizko ceno. Žalostno, kjer delodajalec nima spoštovanja in usmiljenja do svojih podložnih. Delavci, vzemite knjige v roke in skrbite za svojo izobrazbo. — Dne 6. maja se je ubil Rac Ignac, sin bivšega posestnika p. d. Vahove hiše. Ko je šel raz Zgornje Mače po bližnji stezi domu, je padel čez neko peč in se je ubil. Že lansko leto se je p. d. Verhovnikov Rok na tem mestu ubil. Naj bi poklicani krogi skrbeli, da se napravi na tem kraju ograja, predno da zahteva zopet eno človeško žrtev.

St. Jurij na Vinogradih. Huda nesreča je zadela našo faro dne 5. majnika. Čez Zelnje se privleče okoli 1. ure popoldne majhna, na videz nenevarna megla. A streljalo in treskalo je grozno. Vdarilo je v Grumčičah v drevo, v St. Jurju je strela vdarila v Pivkežovo gostilno, da je domače omamilo in prestrašilo, v Trpecah pa je od strele zadeta izdihnila na polju svojo dušo pridna Hlevnikova gospodinja. Treska in

hudega vremena ter nagle in neprevidne smrti reši nas o Gospod!

Timenica. Dne 30. aprila so milostljivi gospod knezoškof pri nas delili zakrament sv. birme. Bilo je birmanih 66 otrok. Prav lepo so pridigovali šent tomaški g. župnik Brabeneč.

Vobre pri Velikovecu. Le malo kje obhajajo majnikovo slavnost tako lepo kakor v naši farni cerkvi. Veliko so k temu pripomogle pridne žene, ki so kupile sveče, in pridna dekleta, ki so tako lepo okinčale naš lep Marijin altar. Vsa čast pa našemu neumornu delavnemu gospodu dr. Arnejcu, ki se toliko trudijo za povzdigo naše fare.

Žvabek. Naše cerkveno petje pod vodstvom g. Srebotnika prav dobro napreduje. Na Veliko noč se je pela že celo neka Hladnikova latinska maša. Tudi romarji na Sv. mestu so bili polni hvale o petju. Le vrlo naprej! — Žalosten pogreb smo imeli velikonočni ponedeljek; spremili smo k večnemu počitku enega najboljših faranov, mladega Janeža. Še le poldrugo leto je bil oženjen, pa bil je uzor gospodarja. Kdor ga je poznal, ga je moral ljubiti, zato je pa prišla ogromna množica ljudstva od blizu in daleč k pogrebu. Ko smo jemali na grobu od dragega nam slovo, se je pač rosilo vsako oko. Vsegamogočni tolaži mlado zapuščeno vdovo. — Lepo je bilo pri nas na belo nedeljo, ko so otroci sprejeli slovesno prvo sv. obhajilo. Ko so šli z gosp. župnikom v procesiji iz šole v cerkev, dekleta večinoma belo oblečene, se nam je vsem milo storilo in zdelo se nam je, da vidimo majhne angeljce, tako da je neki krepki mladenič vzdihnil: Zakaj še vendar nisem jaz otrok, da bi tudi jaz milega Jezusa prvokrat mogel tako slovesno sprejeti v svoje srce!

Sveto Mesto pri Žvabeku. Ravno tako slovesno se je opravljala druga nedelja po Veliki noči, pri nas takoimenovana „svetomeška nedelja“, ko se opravlja cerkveni shod v priljubljeni romarski cerkvi na Svetem Mestu. Na predvečer pride velika procesija iz Mute na Štajerskem. Belo oblečene dekleta nesejo romarjem „Marijo v tronu“ nasproti in spremljajo jih belo oblečene šolarice. Potem imajo romarji pridigo in pete litanije. Kako lepo donijo, ko jih poje vse ljudstvo! Ko drugi dan ob 1/9 uri odidejo, spremljajo jih zopet belo oblečena dekleta, precej na to je bil ravno tak sprejem šentdanijske procesije. Romarjev se tedaj kar tare na gori, lahko jih vidiš iz vseh krajev od Velikoveca do zelene Štajerske. In zares lepše in slovesnejše se Marija tudi na Sv. Višarjah ne časti. Prihodnji veliki shod na Sv. Mestu bo dne 28. maja, to je v ponedeljek pred binkošti, ko pridejo štiri procesije in se bo darovalo 6—7 sv. maš.

Razne novice.

Kralj in berač. O pokojnem danskem kralju Kristijanu je bilo znano, da se je rad razgovarjal z najpreprostejšim človekom, ako ga je srečal na svojih izprehodih. Nekega dne mu je na takem potu prišel na-proti berač ter mu pomolil klobuk, da dobi kak dar. Kralj ga je nagovoril: „Kaj je dobrega, prijatelj?“ Beračeva želja je bila, dobiti kraljevo sliko v spomin. Kralja je zelo zanimala ta nenavadna prošnja, zato je odgovoril smeje se: „Prav dobro, toda jaz ne nosim svojih slik s seboj!“ Berač

pa je hinavsko odgovoril: „Oprostite, veličanstvo, toda ako bi hoteli poseči v svoj žep, gotovo bi se katera slika dobila“. Sedaj šele je kralj spoznal, kako ga je berač zapeljal ter mu ni preostalo drugega, kakor da mu je dal cekin s svojo sliko.

Redilna vrednost morskih rib. Odkar je nastala na Nemškem vsled zaprtega uvoza klavne živine in konzerviranega mesa velika draginja mesa, prihaja čimdalje bolj v veljavo ribje meso, in sicer morskih rib, ker v rekah in potokih jih vsled naraščajoče industrije čimdalje bolj primanjkuje. Dandanes je mogoče s pomočjo brzovlakov in ledu dovažati sveže morske ribe celo v planinske dežele. Res, da je ribje meso vodeno ter se ga mora mnogo več uporabiti, kakor mesa klavne živine, a temu se da od pomoči s toščo in moko, v kateri se ribe peko. Sicer pa ima ribje meso mnogo beljakovine in fosforja, ki je posebno dober za napravljavanje živčnih substanc in možgan. So pa tudi ribe, ki imajo mnogo toščice v sebi ter je njihovo meso redilno, kakor n. pr. pri slankah.

Iznajdba proti trčenju železnih vlakov. Kakor smo svoječasno poročali, sta iznašla gg. Ivan Haberle in Rihard Rottenbacher v Pulju sredstvo, s katerim se ima priti v okom trčenju vlakom bodisi na direktnih železniških črtah, ali pa tudi tam, kjer se vlaki križajo. Dotični automatični aparat obstoji, kakor se nam poroča, iz neke električne priprave. Ta aparat, ki je zadobil patent že v devetnajstih državah, je bil te dni odlikovan na mednarodni akademiji za vedo, umetnost in obrt v Parizu z diplomom zlate kolajne. Nadejati se je, da pride uže v najkrajšem času do splošne upeljave omejenega aparata.

Grozna nesreča na morju. Iz Londona poročajo o grozni nesreči, ki se je dogodila na tistem Oceanu. Ladijo „Tabitiene“ je na visokem morju dohitel vihar, ter jo tako poškodoval, da je v njo začela prodirati voda. Nekoliko dni je moštvo s sesalkami črpalo vodo iz ladje. Ali konečno so mornarje ostavile moči in ladja se je pričela potapljati. Kapitan in moštvo se je rešilo na splavu, ki so ga v naglici priredili iz desek, jarbol in drugega lesa. Na ta splav je selo 11 mož. Splav je bil pa tako majhen, da so bili mornarji prisiljeni spuščati vrstama noge v vodo, da so na ta način imeli vsi mesta. Toda v naglici so pozabili vzeti seboj jedi in vode, vsled česar so trpeli grozno lakoto in žejo. Okolo njih je pa še vedno divjal orkan in zato so se morali trdno držati desek, da se niso pogreznili v vodo. Noč je prešla dovolj mirno. Vseh ednajst je ostalo živih. Toda zjutraj, ko se je zdaniilo, so okolu splava zagledali na stotine lačnih morskih psov. Mornarji so kričali na ves glas ter hoteli na ta način preplašiti gladne živali. Iste so se pa še bolj približavale splavu. Ta boj z morskimi psi je trajal nad štiri ure. Naenkrat se je na strah vseh vrgel eden psov na kapitana ter ga za nogo potegnil v vodo. Psi so pred očmi mornarjev nesrečneža takoj raztrgali in požrli. Osem mornarjev je umrlo od lakote in žeje, le dvojica je vzdržala, dokler je ni končno našla neka ladja ter ju rešila.

Preprosto uspavalno sredstvo. Pariški zdravnik dr. Demoché priporoča nastopno uspavalno sredstvo: Lahko zakrivljeno roko položi tako na obraz, da leži podolgem na njem. Zapestje naj bo v visocini nosnic.

Na ta način se razgreva gorenja polovica obraza in ker se gorkota tudi udihava, nastopi kmalu spanec. Pri tem gotovo sodeluje avtosugestija. To sredstvo ni brezuspešno ali kvarljivo, kakor mnoga zdravila, ki jih marsikdo uživa v uspavalne namene in kar je tudi nekaj vredno: ne stane nič in vsakdo je lahko poskusi.

Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.

Spisal Josip Ostere v Veržeju.

I.

„Pa me le ne boš ubogala? — Nisem si mislila da bi tak neubogljiva postala, da se te ne prime več tudi materina beseda! Žal še ti bo enkrat za to, da nočeš poslušati mojih naukov, s katerimi te odvrčam od vsega hudega in pregrešnega. Slišala si danes v cerkvi, kak lepo so nam gospod župnik pridigali, da ne bi mladina zahajala na plesišča, ker to je njej v pogubljenje. Prosim te, ostani danes doma; ni res, da bi morala biti na vsakem plesu! Kesala še se boš enkrat za to, da me zdaj ne ubogaš, pa — prepozno bo!“

Tako je zmerjala kakih petinštirideset let stara kmečka vdova neko nedeljo opolne svojo edino dvaindvajsetletno hčer Milico, ki je stala pred ogledalom in si svoje počelu viseče kodraste lase in robec na glavi popravljala in se smejala na tihem materinim, njej dobro hotečim besedam. Obrne se proti materi in pravi: „Saj ne bom dolgo ostala; pred nočjo še pridem domu, zamudila vam danes tudi ne bom veliko.“ Ravno danes, djala je mati — zamudiš veliko; nisi li slišala danes v cerkvi: „Da bi bolje bilo orati, kakor pa rajati v takih svetih dnevih.“

A vse to ni ganilo nepokorne hčere. Gre iz hiše in zaloputne duri za seboj, da se je vse po hiši streslo ter odide hitrih korakov na konec vasi k Mlakarju, kjer se je že brezskrbna mladina plesaje sukala po sobi.

Solnce se je že spuščalo za goro; kmalu za tem pa razproste noč svoja temna krila čez obširno naravo.

Zastonj se je mati zanašala na obljubo hčere, katere še ni bilo domu. Gre z družino večerjat; polna skrbi, ne more uživati božjih darov; vedno je pogledovala skozi duri, če bi prišla hčer domu; vsakokrat se je vrnila žalostna v hišo, ker je še ni bilo. Spravijo se spat; mati ne more spati same žalosti zavoljo hčere; vzame rožnivenec v roke, poklekne pred svetim razpelom in prosi Boga za spreobrnjene njene hčere. Dozdevalo se ji je večkrat, da nekdo trka na vrata; šla je odpirat, pa nikogar ni bilo, vrne se vselej nezadovoljna in žalostna v hišo in nadaljuje svojo molitev.

Po polnoči še le pride hčer domu, tiho se spravlja spat, misleč: „Če me le sedaj ne bodo kregali, tedaj bo že dobro.“ Mati stopi k njeni postelji in jo nagovori z resnimi besedami:

„Milica, Milica! Tako ti spolnuješ tvoje obljube! Kak lepo si mi obljubila, da prideš še pred nočjo domu; oh da bi ti znala, koliko skrbi in žalosti mi prizadene tvoje ponočevanje in pregrešna tovaršija; rada bi ostala doma, da mi ne bi grenila dnevov mojega življenja in mi s tem pripravljala prerane smrti.“ Hčer ji nekako razžaljemo zavrne:

„Niti v mojih mladih letih mi ne dovolite veselih dni; ko bom pa starejša, vam nikamor ne bom silila.“

„Tudi jaz sem bila mlada“ — djala je mati — „toda nikdar nisem hodila na ples in sem še vendar včakala dosti žalostnih dni; ne misli si, da tebi izostanejo bridkosti tvojega življenja, ker ne ubogaš mene kot tvoje matere; spominjala še se boš mojih besed pa...“

Sedaj ji beseda zastane, solze ji zalijejo oči, skloni se na posteljo in se razjoče nad pregreho svoje hčere. Čez nekaj časa si izbriši svoje solzne oči in nadaljuje:

„Ljudje te bodo spravili ob dobro ime, če se tako pozno okoli potikaš, povsod boš zaničevana pred poštenimi ljudmi, posebno pa enkrat pred Bogom.“ Milica pa ji nezadovoljno seže v besedo:

„Dovolj je za nocoj! Pridigo lahko poslušam v nedeljo v cerkvi.“

„O da bi jo le poslušala in nekoliko premislila svoje razposajeno mlado življenje, nebi bila taka, kakor si sedaj. Pa ni še zamujeno, čas je že zmiraj, da opustiš svoje grde razvade in se podaš na pravo pot“; pristavila je mati.

Vležeta se spat.

Jutranje solnce je začelo svoje žarke pošiljati na zemljo in s tem naznanjati beli dan. Mati in družina so že bili vsak pri svojem delu, a Milica je še ležala v svoji postelji, čeravno je solnce že prisijalo skoz okno v hišo, kakor bi se hotelo posmehovati zaspani deklici. Še le materina osorna beseda ji je pomagala vstati. Jezna vstane; noče govoriti na mater in tudi ne na družino.

II.

Mati si je od tega časa prizadevala ob vsaki priložnosti, hčer spraviti na pravo pot, pa ni se ji posrečilo. Milica je tudi odslej morala na vsakem plesu biti, mislila si je, da brez nje ne bo minolo. To je trajalo tri leta. Zatem zbolí mati.

Še na smrtni postelji je lepo prosila hčerko, naj se poboljša, toda tudi sedaj je ni ganila materina dobra beseda. Mati čez nekoliko dni umrje.

Milica sedaj ni na drugo mislila, kakor na možiteve; ponašala se je posebno s tem, da je imela lepo kmečko posestvo brez vsega dolga, bolje še, ker je bila čisto sama.

Mnogo snubačev se je pri njej oglasilo, toda fante poštenega obnašanja je odvrnila; najbolj ji je dopadel po vsej okolici razupiti ponočnjak in razbijalec Breznikov Janez. Čeravno so ji sorodniki branili, si je vzkjub vsemu nasprotovanju vzela Janeza v zakon. Čez pol leta po materini smrti je bila gostija.

Obhajali so jo z veliko slovestnostjo in godbo cele štiri dni; sicer je bila navada, da so jo le premožnejši dva dni obhajali.

Gospodarila sta začetkoma lahko, ker je Janez vinograd in nekaj denarjev podedoval po svojih že rajnih stariših, dolga pa, kakor že rečeno, ni bilo na posestvu nobenega, še nekaj denarjev je bilo prihranjenih.

Breznik je rad pogosto zahajal k Mlakarju, kateri ga je bil zelo vesel, najbolj vsled tega, ker Breznik ni znal veliko brati in pisati in proti mu tudi ni plačeval. Ko je prišel čas plačila, se je vselej zdelo Brezniku, da ni toliko zapil, pa kaj je hotel? Krčmar je imel vse črno na belem, Breznik pa nič, torej je vselej obveljalo

krčmarjevo in Breznik mu je vsakokrat več plačal, kakor bi mu v resnici moral.

Milica je večkrat pozno po noči — če moža ni domu bilo — vstala in ga šla iskat — k Mlakarju, kajti dobro je vedela, da drugod ni, kakor ravno tam. Tje prišedša se je vsedla k možu. Kedar je bil glaž prazen, ga je nagovarjala, naj gre domu. Ča je pa mož naročil več vina, ni mislila na dom. Krčmarju pa tudi ni trebalo naročevati, kajti dobro je imel Breznikov glaž v očeh in če je videl, da je prazen, ga je hitro nadomestil s polnim, saj je vedel, da ga dobi pošteno plačnega.

Brezniku je vselej težko prihajalo pri srcu, kedar je prišel plačilni dan pri krčmarju; opustil pa krčme ni. Navada je pač železna srajca. Kmalu so mu denarji pošli, katerere je on podedoval, kmetiija je pa že tičala v dolgovich; vsega mu je primanjalo.

Ko so mlatiči pšenico vejali, so že stali zraven čakajoč na njo: sosed, ki mu je ajdo za seme zamenjal za pšenico; trgovec, pri katerem sta brez denarjev kupila obleke in drugih reči; mlinar, ki njima je posodil moke za kruh, in več rokodelcev, kateri še niso plačila prejeli. Ni mu torej preostajalo pšenice za prodajo, le toliko mu je je ostalo, da je imel komaj za seme in nekaj malo za mlenje. Tako je šlo njuno gospodarjenje rakovo pot.

Breznik in žena sta torej sprevidela, da jima ni moč tako dalje gospodariti, preudarjala sta, kaj njima je storiti? Pijančevanje opustiti, jima ni prišlo niti na misel. Kje hočeta denarje vzeti? Posoditi jima nikdor ni hotel, ker je vsak vedel, da bi je težko brez tožbe dobil. Mož je ženo nagovarjal, naj bi njivo prodala in se s tem nekaj dolga rešila, toda ona se je izgovarjala:

„Te zemlje, katero sem podedovala po mojih stariših, ne pustim razkosavati, če že pride tako daleč, naj bode vse skupaj prodano!“

Konečno se domislita, da brez vinograda najlažje gospodarita. Prodala sta ga nekemu posestniku ceneje, kakor so jima drugi zanj obetali, le da sta dobila gotov denar.

Pa kmalu sta bila tudi s tem denarjem pri kraju. Zaostali davek, družini zaslužek, krčmarju Mlakarju in še nekaj druga malega sta poplačala, potem sta bila brez krajcarja, ne da bi bila plačala kak večji dolg.

III.

Odslej Breznik ni nič redkeje obiskoval Mlakarja ko prej, večkrat se mu je tudi pridružila žena. Krčmar ga ni več tako pogosto terjal, pa to ga ne skrbi veliko; pije v enomer naprej brez premisleka, da bo težje plačal, če bo večji znesek.

Nekega poletnega večera najdemo kakor navadno Breznika že prav židane volje pri Mlakarju. Dozdeva se mu, da je nocoj krčmar prijaznejši od minolih dni. Posebno se rad pogovarja z Vrančičem in Marnikom, katera mu še dosedaj nista bila prava prijatelja. Druga nikogar ni bilo tam.

Ko krčmar in ta dva svoje govore, — katerih Breznik ni razumel — končajo, se vsede krčmar k Brezniku, iztoči vino v kupico in vdari z glažom po mizi. „Sedaj pa en bokal na moj račun!“ Ko je bil ta prazen, prišel je drugi na vrsto in tako naprej. Med tem sta že tudi ona dva pivca prišedla k mizi.

Kake pol ure pijejo skupaj, potem reče krčmar Brezniku: „Dobro ti je znano, da mi dolguješ na pijači, ker že dolgo časa nisva imela računa, pa za to ne žaluj, in ne imej veliko skrbi; jaz ne potrebujem denarja pijače ti pa dam kolikor hočeš, samo to te prosim, da mi nocoj podpišeš dolžno pismo, ker bi znal eden ali drugi izmed naju na hitrem umreti, da potem nebi najini nasledniki imeli kakih sitnosti.“

„Res je, da ti dolgujem, podpisal bi tudi rajši ko plačal, pa moja žena...“

„Kaj se boš na ženo izgovarjal? Saj ji ni treba o tem ničesar vedeti, meni ni sila za denar, zato te ne bom terjal; znabiti še le bode tvoj sin to plačeval.“

To se dopade Brezniku, da je Mlakar tako dober človek, ker je voljen ga čakati — torej vpraša: „Kdo bo pa napisal dolžno pismo in koliko ti dolgujem?“

„Nič te naj to ne skrbi,“ tolaži ga

krčmar, stopivši k njemu in mu na tihem na uho zašepeče, da mu dolguje štirideset goldinarjev. Breznik z ramami zmaje, potem pa prikima, v znamenje, da je s tem zadovoljen.

Mlakar pokaže na Marnika in pravi: „Ta le bo spisal dolžno pismo; oba pa podpisala kot priče.“

Ko so mu predložili dolžno pismo, ga je sirota komaj podpisal, tako je že imel težko glavo. Videl je sicer v prvi vrsti številko 40, toda za daljno pisanje se ni brigal.

Že se je začelo daniti, ko so se vračali naši pivci gogajoč domu.

(Konec prihodnjšč.)

Rodoljubi! Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki priložnosti naše družbe sv. Cirila in Metoda.

Samo eno naročilo zadostuje,
da se prepričate, da niste nikdar v življenju tako po ceni kupili!

Rjuhe (prti) brez šiva, kompletna velikost, samo 80 krajcarjev!

Cene v goldinarjih.

Odeje iz flanela, iz najboljše Himalaja volne, kompletno dolge in široke, 1 komad sedaj samo 1'10.

Obrisalko, za gospodinjske priprave, posebno močne, pol ducata 1'10.

Namizni prti, zelo trpežni, barvani, veliki, 1 komad —45,—65,—80, 1'—.

Obrisalke za posodo, rudoče in modro pisane, pol ducata —65,—90, 1'20.

Namizni prti iz belega damasta, 1 kom. 1'10.

Servijete, iz platnega damasta, rožnati vzorci, pol ducata 1'10, 1'40.

Žepni robci, beli ali barvani, pol duc. —48.

Močno platno, belo, 20 m, 3'60.

Domače platno, 20 m, 4'20.

Vojaško platno, 20 m, 4'—.

Posteljna oprava, barvana, 23 m, 4'50.

Močni šifon, najbolj vrsta, 23 m, 3'60.

Konfekcijsko platno, belo, zelo močno, 1 komad 23 m, samo 6'60.

Atlas-gradl za postelje, bel, rožnat, 120 cm širok, 1 m 48.

Angin za napolnjevanje perja 120 cm širok, rožnate ali rumene barve, 1 m 45.

Obrisalke (frotier), beli, z lepimi reki 20.

Odeje (šivane), iz najboljšega turškega krotona ali ruša, samo 1'90, 2'40.

Zastori, iz šipk ali volnati, dva dela, za eno okno, sedaj samo 1'80, 2'20.

Kavina garnitura, obstoječa iz 1 kavinega prta in 6 servijet, samo 1'20.

Suknene obleke za otroke od 3—9 let samo 2'20.

Štajerski kostimi za otroke od 3—9 let, sedaj samo 3'50 do 4'—.

Suknena obleka za fante od 9—18 let samo 5'—.

Suknena obleka za gospode, trpežna, vsaka velikost, samo 8'50.

Modna obleka za gospode, najfinejša, vsaka velikost, samo 10'— do 13'—.

Suknene hlače za gospode, vsaka velikost, sedaj samo 2'30 do 3'—.

Štajerska obleka za gospode, vsaka velikost, sedaj samo 11'50.

Volna v vseh barvah za ženske obleke, 120 cm široka, 1 meter —'36.

Perkal za obleko in perilo, lepi vzorci, 1 meter samo —'18.

Jegrova moška srajca, 1 kom. 50, 60, 70.

Moške spodnje hlače iz rujavega platna ali cvilha, močne, 1 kom. 45, 3 kom, 1'40.

Koroški loden za moške obleke, eden meter samo 2'—.

Kamgarn blago za moške obleke, eden meter samo 2'20.

Gradl za modrace, najbolj, 1 m —'46.

Predpasnik iz črnega atlasa, —'85.

Ženske nogavice, pleteno, 1 par —'18.

Moške nogavice, 1 par —'16,—'18,—'20.

Hlačni cajn, 1'20 m za 1 hlače, —'96.

Perkal robec, lepi vzorci, 1 kom. —'30.

Slamnice (Strohsock), velike, iz najboljšega cvilha samo —'80, 1'10.

Atlas-natin odeja, velika, z dobro belo volno napolnjena, samo 3'50.

Pukano perje brez prahu 1 kg 1'—, 1'80 in 1'60.

Ovratnik iz šifona, 1 komad 15, 18.

Srajca iz vojaškega platna 75.

Oxford srajca, močna 77, 85, 95.

Mollinos srajca, močna, 74.

1 predpasnik iz lincerskega draka, za nošo na obeh straneh 48.

Predpasniki za otroke (Schliefeschürzen) močni, iz pisanega perkala, se dá prati

1	2	3	4	5	6 let.
80	85	88	42	48	50 kr.

1 matraca, enodelna, z afrikansko travo napolnjena 6'—.

1 matraca, tridelna, z afrikansko travo napolnjena 7'—.

1 matraca, žimnata, (Rossharmatratze), tridelna, 20'— in 25'—.

Delavske obleke iz plavega platna ali cvilha (Schlosseranzüge) 2'50.

1 modna kravata, svilnata, dolga 80, 85, 50

1 šifon srajca, fina 1'—, 1'30.

1 napsrje, belo ali pisano 80, 85.

Dežnik za gospode ali gospe 1'40, 1'80.

1 svilnati robec 85, 1'10, 1'80, 2'—.

Za naročila zadostuje tudi dopisnica.

Alojzij Gnušek,
(8) Manufakturna trgovina
„Pri Amerikancu“
samo v Mariboru, Glavni trg.

Pravo pristno vino

čisto naravno, samo iz grozdja.

Za pristnost vina jamčim in se lahko kemično preišče. Cene zmerne, od **36 do 46 kron** 100 litrov. Imam tudi pravi pristni

tropinovec.

Pošilja se od 56 litrov naprej. Za sode prosim, naj vsak sam pošlje. Zadnja železniška postaja Ajdovščina (Kranjsko).

Se priporočam za obilno naročbo

10-4 **Josip Cotič**, vinogradnik
Vrhpolje, pošta Vipava (Kranjsko).

Za izdelovanje

diplom

za častne občane

po primerno nizki ceni

se priporoča

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Kmetje, pozor!

Posnemalni stroji za mleko

so veliko boljši kakor drage centrifuge. Velika korist, posneme mleko popolnoma in delajo čisto sami. Cena je vzlic temu zelo nizka: en komad **5 kron** in **9 kron**.

Natančen popis zastoj. Pred posnemanjem blagom se svari.

Prodaja samo iznajditelj 5 (4)

Rudolf Gegenbauer,
Neulengbach (Nižjeavstrijsko).

Dobra postrežba.

Pri

Jožefu Ulaga v Mariboru

Tegetthoffova ulica št. 21

„Pri sv. Jožefu“

kupi se najbolje in najceneje. Kdor se hoče prepričati, naj samo enkrat poskusi osebno ali pa po naročbi vzorcev, kateri se poštnine prosto pošiljajo.

Velika zaloga volnine za ženske obleke najnovejše vrste od 24 kr. naprej.

Na primer za sv. birmo: **Volno belo in krem**, 110 cm široko od **40 kr. naprej**. — **Batist in pikè**, beli, od **20 kr. naprej**. — **Kamgarn**, črni gladki in rižasti, za fante, od **75 kr. naprej**.

Cajge za moške obleke, jako lepe vzorca od **50 kr. naprej**. — **Sukno** črno in moderno, najnovejše vrste, 140 cm široko, od **90, 120, 140, 150 kr. naprej**. — **Platno**, belo, močno, **14, 16, 18 kr.** — **Platno**, belo, najbolj močno, **20 kr.** — **Platno za rjuhe**, 150 cm široko, od **40 kr. naprej**. (Za 1 rjuho 80 kr.) — **Moško in žensko perilo**. — **Srajce za delavce** iz oksforta, jako močne, **60, 75, 80 kr.**

Kdor želi res dobro blago kupiti, naj ne zamudi to ugodno priložnost in se naj potruži v mojo trgovino. Mnogobrojnega obiska prosi z odličnim spoštovanjem

(1)

Jožef Ulaga.

Jako nizke cene.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel dne 10. maja t. l.

trgovino z reznim blagom

gosp. Aleksandra Starkl,

katero bom vedil pod tvrdko

Feliks Rop,

trgovina z reznim blagom „Pri sv. Lenartu“
Maribor, Grajski trg št. 5.

Ker bom imel samo sveže in izbrano blago, katero bom po zelo nizkih cenah prodajal, prosim za obilni obisk.

7 10-2

Feliks Rop.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

13-13

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvenov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišvo za Špod. Štajersko in Koroško pri gospodu Auguštinu Weixl, Maribor.